

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külvire
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 fr 50 kr.
 Fél évre 5. Egy év szám — 5.
 Előfizetési pénz minden közzelmondtatott: 13-piac, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
 Előfizetheti helyben:
 TELEGF. K. LAJOS és ifj. OSÁTHY KAROLY könyvkereskedésben s a szerkesztőségben. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Öt napos hirdetésért 5 kr.
 Nagybbr terjedelmű, mint azelőtt több ismételt hirdetések, alkalmatosságok a legolcsóbb áron.
 Helyi hirdetés: minden bejelentésért külön 20 kr.
 Nyilatkozat: minden bejelentés költsége minden postai sorra 15 kr.
 Nérv. vagy bérmentésnél beküldött kártyák nem vesztnek tekintetbe. — Ugyanazon kért írtak nem adnak vissza.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZEN”

czimü politikai lap XII-ik évfolyamára.

A debreczeni függetlenségi párt, alólírottra ruházta, az 1880-dik év január 1-től kezdve e lap szerkesztését.

Midőn ezt a lap tisztelt előfizetőivel, s általában a tisztelt olvasó közönséggel, jelen előfizetési felhívásban már eleve tudatni szerencsém van, nem mulasztom el tisztint és határozottan nyilatkoztatni, hogy én lelkem mély meggyőződéséből tartozom azon politikai pártához, mely Magyarország önálló állami létét, függetlenségét irta fel zászlójára.

Az 1867-iki kiegyezés két főpártra osztotta Magyarországot; egyik Bécs felé gravitált s Ausztriával csaknem összeforrva gondolta a kiegyezés által osztrák-magyaroknak nevezett hazánkat a képzeltgesszülte veszedelemtől, s enyvéstől megmenteni, tehát megmentésünket egy olyan tartománytól várta, mely negyedfél száz évig folytonos ellenségünk volt, — kivéve mikor nekünk kellett őt megmenteni — s mely tartomány csak a kiegyezés előtti évben is oly gyengének bizonyult be, hogy megmaradása csakis Poroszország kegyelmétől függött; és ezen politikának — melytől Magyarország, századok óta annyira irtózott, s melynek létesíthetése ellen negyedfél század óta számtalan csatában, oly sok vért ontott — kész volt gazdasági jólétét, az államiaság alapkövetését, feltételét a pénz- és hadügyet is áldozatul hozni.

A másik párt — melyhez lapunk kitartó elhűséggel csatlakozott, a personal-unió alapján Magyarország önállósága, függetlensége mellett küzdött és küzd ma is, egy percig sem táutorodott meg, még akkor sem, midőn pártvezérei uralkodási vágyból, elveik könnyelmű megtagadásával, táborukat cserbenhagyták.

Most már a tapasztalás beigazolja, hogy az 1867-ben megteremtett közönség, egyedüli szülő anyja az ország elszegényedésének.

Most már a tapasztalás beigazolja, hogy a közönség alapon egymást felváltó kormányaink csak az azon vetélkednek egymással, hogy az oly sokat szenvedett haza alkotmányának élet érem melyik vághat mélyebb sebet; azon látszanak vetélkedni, hogy a Bécsben negyedfél század óta óhajtott s annyi szívóssággal célba vett ösbirodalom eszméjét, melyik létesíthesse hamarabb.

A kormányok minden áron uralkodásvágya által megteremtett corruptió, az ország polgá-

rai vagyonainak különböző utakon kiszivattyúzása, s így elszegényítése, mind az ösbirodalom létesíthetésére látszanak czélozni.

Az 1867-iki kiegyezés által Magyarországnak állami léte, sőt alkotmánya is csak képzelti, biztosítva pedig egyáltalában nincsen; mert a mely ország nem rendelkezhet önállósággal, sem pénz, sem hadügyei felett, az önálló állam nem lehet, mert mindig annak a kegyelmétől függ, ki pénze és hadserege felett rendelkezik; az ilyen országoknak alkotmánya csak oly mörvben és addig tart, mennyiben és meddig, a pénz és hadügy felett rendelkező érdeke kívánja, vagy szeszélye akarja.

Mind ezek arról győznek meg bennünket, hogy Magyarország csak akkor lesz boldog, ha független, önálló állam lesz, mely minden idegen beavatkozástól menten intézz minden ügyeit, mely teljes önállósággal bírjon a közigazgatás és igazságszolgáltatáson kívül a hadügy, pénzügy, külügy és a gazdaság minden ügyében.

Ezen eszmének győzelmére juttatását tartjuk mi mindenkor feladatunknak. Ezen feladatunk teljesítésében magunkat sem felülről, sem alólról befolyásolhatni nem engedjük.

Cselekvésünk vezéreszméje mindenkor: szeretett Hazánk függetlensége! Megnyert a győzelem irók lehetővé teszik nekünk, hogy olvasóinknak hazánk politikai viszonyairól kellő tájékozást nyújtsunk.

E mellett kiváló figyelmet fordítunk helyi és vidéki érdekeinkre, s valamint ellenfelünkben is megbecsüljük a jót, úgy a hibát, különösen a visszaéléseket kérelmetlenül fogjuk ostorozni. Közgazdasági rovatunk avatott tollal fogja tárgyalni a helyi, vidéki és országos gazdasági viszonyokat.

Tárczáink mindenkor olyan eredeti, vagy külföldi szépirodalmi munkát közlend, melyek eddig még magyar nyelven nem jelent meg. Szóval lapunkat tartalomdusá tenni s ezáltal olvasóink tetszését kiérdemelni főtörekvésünk leendő.

Előfizetheti helyben a „Debreczen” kiadóhivatalában, (piaze-utca, Vecsey-ház.) A helybeli könyvkereskedésekben s vidéken minden postahivatalnál. Az előfizetések legbiztonságosabban postautalványon küldhetők.

Szabó József,

a „Debreczen” szerkesztője és kiadótulajdonosa.

Debreczen, decz. 27.

Karácsony ünnepe, a szeretet ünnepe is imádn megöztünk van; a nyugalomnak két napja, melyen a halandók buzgó imája szállt fel az éghez: elrűpült, eltűnt, s ismét munkához lát az ember, talán megkönnyebűlt lélekkel, több reményvel, habár a reményben annyiszor csalódott is.

Még néhány nap aztán, s átéljük az újév küszöbét, hogy a rég megkezdett küzdelmet folytassuk, hogy leküzd-hessük azon akadályokat, melyeket önmagunk vetettünk önmagunk útjába, hogy a mit leromboltunk talán felépítsük, vagy még nagyobb pusztítást idézzünk elő. Az ember gyarló, s míg elérhetetlen vágyainak kielégítése céljából hia ábrándok után kapkod, azalatt elveszti azt, mit szerény szorgalma szerény kivánságainak szűken, de elegendő mérvben szerzett.

Akkor volt boldog az ember igazán, mikor a kevés elég volt, — na már egészen megfordítva áll: a sok nekünk a c s i n y, s nem veszi észre — vagy csak nagyon későn veszi észre, hogy — míg a több után kalandozik, — kevésbé lesz a kevésnél; buskomorra lesz, kárhóztatja a sorsot, s ebben keresi minden bajának kuttforrását, — pedig hát ha jobban körülnézne s kutatná: a baj okát, minden bizonytalannomágában, kikéleghetetlen természetében találta meg.

A mi áll egyesekre, az áll és az alkalmazható kormányokra, egész nemzetekre. Ha egy ember rossz számvetése következtében elpusztul, a szomorúság a hozzá közelállókat jelentékenyen, a távolabbi rokonságot már csak kevésbé érdekli. De mikor egy egész ország jut a végpusztulás örvényéhez, sokkal nagyobb a csapás, mit már nem egyeseknek, hanem az egész ország népének van oka gyászolni és siratni.

Magyarország ezredéves jogai, vérel szerzett s megpecsételt jogai elidegeníthetetlen, szent és sérthetetlen hagyományok voltak a jelen nemzedéknek. Ember fának nem adott hatalom, hogy ezen örökséget bármi részben is meg-

csönkítsa; és mit tapasztalunk? azt, hogy nemzeti jogainkkal kénye-kedve szerint bánik mindaz, kit a hatalom polczára emeltek, kit vagy kiket a nép önmagához felelt, hogy baján, nyomorúságán segítsenek.

A nép és nemzet akaratának kijátzsása a legsötétebb bűnök egyikét képezi. Jaj annak, kinek lelket ily bűn nyomja; annak nincs s nem lesz nyugta, míg kebelében szív dobog. Szegény hazánk is számtalanszor jutott oly férfiak kormányzói kezébe, kiknek minden szemök előtt lebegett, csak a haza boldogulása nem. S ha már feladatk jogaink nagy részét, így gondolkoznak, — hát kárpótolják a nemzetet ujon szerzett országokkal.

Igy született meg Bosznia és Hercegovina occupatiójának eszméje Tiszta Kálmán agyában. Szép dolog az, országokat hódítani, mint egykor Atilla, vagy őseink közül számosan tervék; de nem tudjuk minek jellemezzük ezt a hódítási rendszert, melylyel Bosznia és Hercegovina drágalatos népei hozának kebeztettek. Gyapardotunk e vagyonban ezáltal? Van e hasznunk abban, hogy térben nagyobbodtunk? Ezt az illető honfoglalók is alig mernék állítani; a számok egészen más bizonyítanak, — azt, hogy már az első évben is milliókkal több volt a meghódított tartományokra a kiadásunk mint a bevételünk. Elkétkintve attól, hogy folytást ki vagyunk téve annak hogy e tízfélésekben fejünk felett meggyújtják a házat.

Egy lelkiismeretes kormánynak mindenben arra kell törekedni, hogy az ország meglevő javait, magát az országot a küllelenségétől, s a belviszályoktól megóvja; nem pedig míg más országok után kalandozik: saját hazánk érdekeit, életét s vagyonát veszélyeztesse. A mi kormányunk, fájdalom, látta ezt előre; s most a zárszámadások összeállításánál rátekint-het és gyönyörködhetik önkalkotta művét, mely nekünk minden évben szomorú új-évi ajándékot képezend.

Politikai rövid hírek. — Széll Kálmán nagy budgetre készül. — Az uszora törvényjavaslat tárgyalásán a pénzügyér-engettet szándékozik összehívni. — Szapary Gyula pénzügyminiszterrel komolyan beszélik, hogy vissza fog lépni. Hogy ki lesz utódja, még nem tudni. — Zichy helyébe konstantinápolyi nagykövetté Ludolf gr. fog kinevezetni. — Reform. A tanfelügyelői intézmény gyökeres módosítását tervezi a valás és közeletvárosi miniszter. A tervezés, hogy a tanfelügyelői teendőinek azon részét, mely az elemi iskolákat illeti, viseljük a megye területén levő középiskolai igazgatók.

Patay arczképének leleplezése.

Debreczen, decz. 27.
Magasos és megható ünnepeket ilt tegnapelőtt a debreczeni függetlenségi kör; egy-kori előke, néhai Patay István, a rendhíven hazafi arczképének leleplezési ünnepe.

Már kora délután zsufolásig teltek meg a kör terméi, s fél 4 órakor érkezett meg az elhunytat gyászoló özvegy, néhány közel álló rokonával, a midőn kezdetét vette az ünnepe. A debreczeni dalárdá s szózatot éneklé; a jelen voltak arozán visszaükrözött a meghatottság, s mindnyájan vártak a lep-lnek lehullásá, mely elénk tárja a magyar faj gyökér-lyptiposab alakját.

Mielőtt ez megtörtént volna, gróf Vay Dániel állott fel, s valóban remek beszéddel emelte az ünnepegy magasztosságát. A beszéd így hangzik:

Tisztelt függetlenségi kör!
Mindenekelőtt fogadják halálama, hogy ezen kegyelet ünnepen az emlékbeszéd megtartásával megsztelnek.

En bizonyos tudom, miként ha az emléket által feltételez baráti részvételemmel hegedni kezdő sebei — fájdalomban szívem elszorul — nyelvem szögálatát megtagadán, önköl vélem együtt szenvedők, megbocsátani kések, e tudatál tárgyamra térek.

Polgártársak!

A debreczeni függetlenségi kör, elhatároztá miként karácson: tehát a világot szeretet-tanával — a sötétségnek békóiból felszabadító, a társadalmat a rabszolgai vak engedelmességnek megbizhatatlansága helyett — az érdekeltség szeretetével felváltó az elérhető minden szabadságoknak talápatat lerakó isten ember születésének ünnepe, az urnak házában hálaimákat elrebege. Későbbben a feledhetlen elnök, néhai Patay István nevésteleny mester-rünk! emlékeinek áldozni, sőt azt megörökí-ti. Most Patay István életrajzát kellenék el-

mondanom, de miután ezt a gyásznapján hitünk Révész-étől magasztosan esztelre hallottuk; a „Debreczen” lapban kimerítően elő-adva olvastuk; nekem, a leartott mezőn csak tarlóznom lehet, ez okból és az emlékeket lehetleg kerülve, csak röviden érintem.

Patay István 1807. Szabolcsmegyében Nyir-Madán született. Tanulmányait 14 éves koráig a sárospataki főiskolának végezte; elhallgatott miként innét a vitézek pályáját választó Bécs-be ment, hol a hadmérnöki akadémián kitűnve a császári huszár-erredbe hadnagyul kilépett; azonban a mindinkább fejledező nemzeti mozgalmat figyelemmel kísérő ifju csakhamar buesit mond — egy időre — Marsnak 1832. évben már a polgári küzdelmek zold asztalainál helyet foglalt.

A 25 éves Patai előbb Abauj, később Szabolcs, és az egyházmegyei, egyházköri-tek és a sáro-pataki főiskolának gyűlésein, a tanácsban venniük között lankadást nem ösméror buzgalommal működött.

Nem említem, miként 1836. Tusai Terézrel nősülre tíz éven át boldog házasságot élt. Özvegyesége jutva, minden idejét a haza ügyeinek szentelte.

Éleleírását, tulajdonképen a függetlenségi harcok korszakában kezdem. Patay István a 41 éves férfiu, a hazánk első felhívására, a szabósi önkéntes zászlóaljhoz köztvetéssel beállott. Példája gyújtó-lag hat! százasok elhallgatva, csak a tüzelekű Bősörmenyi Lászlót említem fel, ki a szép példán lelkesülve, tollát karddal cserélve fel, Patayt követte. — E Patay, a köztvítés, Szabolcsmegye ajánlatára, a királyi helytartó Nádar által kinevezetvén, már tíz nap múlva csapatának őrnagya lett.

Hadi pályafutását Pereszte hadtestében megkezdte; érdemei jutalmául, a Rott és Phippovich osztrák tábornokoktól elszedett diadáljelvényeket — a főtörösba Pataynak szál-lítá. Ezen alkalommal, meggyőződését, miszerint a hazának rendes honvédségre van szüksége, követve, sőt ebben a honvédelmi bizottság által is megerősítve magát feltétlenül; tisztikarát és legénységét pedig — utólagos beleegyezésükkel reményében — rendes honvédekül felaján-lotta. Az így megalakult a vitéz 43-ik zászlóaljnak első parancsnoka Patay István lón.

Patay István Fridauárd csapatát rohamra vezette, személyes vitézséggel; a moori czikotai csatánál pedig parancsnoki ügyességgel tüdőkölt. A magyar kormány méltányolja hő-sünek; midőn honvédekink Kápolnától Isaszegen át páratlan vitézséggel aratot győzelmeikkel a főtörös felmentik; polgári és katonai teljes hatalmi parancsnokul Patay Istvánt nevezte ki.

Később Patay István Komáromba téte-tett át, de Görgeyvel ellenszenveze Klapka tábornok közbenjárására, az altáborba rende-

lék, hol Dembinsky és Mészáros által szívesen fogadva — osztályparancsnokul működött. — A szabadságharc végnapjaiban, Temesvár alatt, Gál elestét hadparancsnok helyét elfoglalta találjuk.

A világiós fegyver lételet után a házá-jában hatalmas vitéz, két éven át bujdosol, míg Haynau rendeletével szabadságát visszanyerte.

1851. Kállay Teréz, özvegy Kállay Balázs-dízsárat oltárhoz vezette; másodszor nősült, s végképp a legteljesebb családi boldogságot élvezte. — Patay István szeretett nejének örököl ifju szerelmével hódol. Hódolatában a francia udvartárságot, angol szívtelenséggel párosítá. Patay István mint hölgyének lovagja — egy a középkorból fennmaradt eszménykép. És ma már bánatos özvegy, beszületett kérdé-melte bússúnknak kegyeletét; mert férjét, a küzdő hazáit, 27 éven át budiztra, lépteit — örangyalaként követé.

Az ötvenes években Pataynak, a hazánk ügyeit Szabolcs tanácssterben szolgált.

1860-ban Debreczenbe költözött, hogy: itt miként küzdött és mit tett! azt Debreczen polgárai legjobban tudták! En csak röviden érintem, miként bántalmos elszilársággal, vaskövekeskedéssel és társaséletben pártatlan népszerű modorával Debreczen összes népének bizalmát teljesen behódította. A cselede várga utcazi választókerület az 1861. 1865. 1868-iki országgyűlésekre képviselőjéül, egy-hangulig megválasztá.

Az 1873-ik országgyűlésen, a Hajdu-özobozslói kerületet képviselte.

Tárgyalagos életleírását elmondtam, most csodáljuk Patay István személyét, áldozunk még egy futó pillanatot, Pataynak a honvédek, másikat, Pataynak polgárgerényeinek.

Patay István, mint a függetlenségi harcok egyik vitéze, — osztatásával — látuk!! nevért nemzetünk halhatatlanjai közé bevéste.

Patay a polgári politikai küzdelmeiben rendhítenen elhűséggel tüdőkölt. Mint képviselő, huszárosan rövid, de velős herveze-teleivel és minden ízében magyar modorával a kurucok öskre emléktetett.

Patay, mint elvember, kristályként tiszta, de kristályként hajthatatlan is. Patay megtör-hetett, de életében meg nem hajlott soha!! És magasztos jellemének újabb díszét felemlitem, miként a csaták vezírvatara, és a tanácsstermek küzdelmei között, törhetlen kuruc ezredesként — társas életében — maga a hódító lojalitás, maga a keresztényi turelem!! Mindnyájan láttuk Pataynak társas életét, politikai elvokronai, és eleniesi kszótt, s mindenkül tisztele és szeretete végezte.

Pataynak a közönlük ritkuló azon jelesek egyike, kik követendő példánul tárgyias elhűségükben a zold asztaltól a magán életbe

pok a pályandvarban megérkezésükkor egy oras taligával egyenesen üzletbe vitetnek, így a későnség fél órával hamarabb kaphatrlapot, utntba azt a postán várná. Ajánljuk egyelembé.

* Husárák megállapítva s bejelentve 1879. decz. 24-től 31-ig következők: 46 kr. Nagy úszaféni piacz 3-ik székben és Szentessi Istvánnál piacz 2-ik székben. Minden többi mé-nárszékben pedig 44 kr.

* Mai számunkhoz mellékelve vezük olvasóink a Franklin társulat kiadásában megjelent könyvek jegy-két, valamint ugyancsak a Franklin-Társulatnál meg-elenő hirlapok előfizetési felhívását. Ez utóbbiak kö-tt a legreggibb, az immár 27-ik évfolyamába lépő Va-tani Ujság, mely nagy képes betlapnak, az olvasó-önöség e kipurált házi barátjának, jövőre legjobb anitása képeinek évről évre szaporodó száma és szép vitéze mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, lyvávt növekedő változatos tartalma, mely teljesen önöségessé teszi a magyar k önségnek hasonló kál-idi lapok járatását; míg társtapja a Politikai Ujdon-gok a politikai hetit események gondos és hű össze-állítását adja. A Képes Néplap a legolcsóbb képes he-lap, a kevesebb vagyonsok vasárnapi újsága, tanul-gos és műtátrató tartalommal, s a politikai tárgyaló-ndos rovatát ezek kiegészítje a Világkronika cím-ű képes mellélap, mely hetiközlönynek, ép úgy mint Képes Néplapnak, egész évi ára csak 2 frt. Ez iv traimazza osz-kivül a Jogtudományi Közölny szak-ep előfizetési felhívását, továbbá a Franklin-Társulat nál kiadott naplárnak, ünnepi és alkalmi ajándékul-ánt könyvek, gazdasági iratok, szépirodalmi művek, re-nyek és novellák tudományos művek, közérdeklő-és iratok, népköltészeti és adomán-gyűtemények, nyelr-udományi, történelmi földrajzi művek és ima-könyvek és nagyválasztékú jegyzékét, a mint erről egy mel-kelt iv megtekintésével mindenki meggyőződik.

Szombat lapunkhoz mellékeljük a „Neues Pester Journal” előfizetési felhívását.

Helyi felelős szerkesztő: Grünvald József.

ITÉS.

szíves tudomására hozni, miszerint kisajozta sarkán — a városával szemben a következő hirlapok egyes hatók, u. m.:

apok: 5 kr., „Debreczen-Nagyváradí É-r-kr.

apok: 4 kr., „Ujbudapest” erhovay Gyulaó 5 kr., „Független” „Pesti Nép” 6 kr., „Pester Lloyd” „Pester Journal” 5 kr., „Politiches

heti lapok: 5 kr., „Debreczen-Nagyváradí É-r-kr.

api Ujság” legdiszesebb képes heti lap

zlapok: 16 kr., „Üstökös” 16 kr.

i lapok: 16 kr., „Üstökös” 16 kr.

szerezni, szíveskedjenek engem ezen 5-ig értesíteni, hogy az óhajtott lap-m előfizetéseket bármelyi lapra elfo-Mindazonkán, a kik naponta fogják a számom képet ajánlok fel ingyen, — a ez szolgáltatok. A lapok gyors kiszol-ga a délután Budapest felől megérkező a közönség által megszerezhető leg-nyan ezen fogatomon hajlandó vagyok tejedőleg és pedig az ajánlott telele-nyos torábitás végett elválni a kö-mozgópóstházhoz (ambulans) jutván ike üzletemben hatóságilag engedély-nyott lelelekiül valamint a csomagol-ó-ódonniú kirteleér: 3 kr. mérsékelt díjt-kt. A postára szánt csomagoknak szá-lalom, hogy ezáltal a tájékoztatlan kö-ogy ne legyenek kénytelenek 2—3 genni.

endelovits Lajos, 16 kr. hatóságos és dohányszárazás. és városháza áttelében.

mányi raktár

gyváradí kesztyűből.

női 1 frttól feljebb.
" 1.10 "
" 1.00 "
" 1.20 "
kesztyű 1.00 "
" 1.10 "
" 1.40 "
" 1.00 "

sztyűk géppel,

és BEKE

szár- és piacz-utca szegletén.

Dániel örökösai könyvnyomdájában.

gyűlöletet nem vitt által. Patay István rendíthetetlen hazafiságot, a személyeskedés bosszúját kicsinykedéseitől tisztán maradt.

Patay acél jelleméről, mint lojalitásával egyaránt hódított! Ezért:

Ravatalánál érdemeinek: elvarráit, és elleni vetélkedőre hódított. Temetéséről viszont meggyőződünk, hogy Debreczenben legnépszerűbb ember Patay István volt.

Es Patay István 1878 május 5 én futá meg pályáját; már máj. 17-én és pedig a halhatatlan Kossuth Lajos kezeiből sírjára tűztek az elismerésnek koronáját!

Kossuth Lajos, özvegyéhez intézett részvénytudatkozával Patay Istvánt történelmileg igazolt nagyjaink sorozza.

Es Pataynak iránti kegyeletünk végső magaslattal, szabadon néhány szót is emelnem, mit „ő mondott“:

„Patay István olyan ember volt, ki halálával irtó hátra maga után; az ő elhunytával egy oly férfival lett szegényebb szegény magyar hazánk, ki joggal mondhatta, mint többen senki előttünk, míg élők között, hogy szívbe volt vére a költő intő szava: „Házádnak rendületlenül, légy híve oh magyar“ s hogy ez religiojának soha meg nem szegett dogmája volt.“

Patay Istvánnak ezen legfőbbeségebb apoteosis után nincs egyéb hátra, mint kérem a rendezőket, hogy a debreczeni függetlenség kör szerett néhai elnökünk a vak Botyánhoz — égbe költözzön — kurucz ezredesnek, a feledhetlen Patay István arcképét leleplezni sziveskedjék.

A gróf beszédét tips és éljenzés követte, mire a lepel lehullott a képről, s előttünk állott azon férfianak alakja, kinek emlékét tisztelni minden magyarnak hazafis kötelessége.

A dalára végül „Győzelemről, győzelemre“ című dalt énekelt, mely után még B. Nagy János megköszönte a dalárulat tagjainak szives közreműködését — s ezzel a leleplezési ünnepély véget ért.

— Rövíd hírek külföldről. A czár né veszáryesen beteg. Hírlik, hogy ha meghalna, a czár azonnal lemond a trónról. — A „Paris-Mutuel“ című lapot, melyről már több ízben tettünk említést, megjelenése óta éjjelnappal tíz sajtón nyújtják, oly roppant kelendőségnek örvend. — Szavazatot évenként mintegy másfél millió idegen látogatja meg. — Oroszországban a hallatlan módon üzi a rendőrég az elfogatásokat. A nihilistákat százával küldik Szibériába. — Háboru. Lon-

doni jelentés szerint Kabul alatt: több nap óta erős ágyzás folyik.

Rendkívüli városi közgyűlés.
Debreczen, dec. 27.

Főispán fél 10 órakor megnyitja a közgyűlést. Jegyző olvassa az iparos iskola ügyében érkezett miniszteri leiratot, mely szerint az időszerűt nem rendelkezik a kormány oly alappal, melyből az iparos iskolát segélyezhetné. Igéri azonban a miniszter, hogy a törvényhozás közelebb gondoskodik fog, hogy egy ily alap létesítése által jövőben az iparos iskola segélyeztethessék. Tudomásul vétetik.

A rom. katolikus iskolásközök az ismétlődő iskola felállítására segélyt kérő folyamodása tárgyában felolvasott tanácsai előterjesztés tudomásul vétetik; ugy szintén a kereskedelmi tanács tárgyiabai előterjesztéi is.

Következett az 1880 évre összeállított köz költségvetés előirányzatának tárgyalása, melynek folyamában Magyar Gábor felszólal aziránt, hogy a kuttmester, ki az 1870 fr. fizetésért segédet is tartozott volna fogadni és azt a kuttmester mesterségében tanítani, segédet nem tartott.

Barsay Miklós e tekintetben azt a felvilágosítást adja, hogy a kuttmesterrel a tárgyban értekezvén, azt nyilatkoztatta ki, hogy két év alatt alkanatos segédet nem kapott; van azonban egy segéde már 8 év óta, a kinek azonban nem cupán az a feladata, hogy a kuttmestert legyen, hanem hogy a város összes furott kuttira felügyeljen.

Az a körülmény pedig, hogy a kuttmesterrel már mult aprilisban lejárt szerződést újbol meg; nem kötötték, nem a tanács hibája, mert a tanácsot erre senki sem figyelmeztette. (?)

Főispán Hanke Leo tanácsnokot, mint kiire az építkezési ügyek vannak bízva, kéri felvilágosítás adására, s figyelembe ajánlja, hogy jövőben a szerződések lejárata nagyob gond fordítsanak.

Hanke tanácsnok a kuttmesterről észrevételeinek megtétele kapcsán kinyilvánítja, hogy a szerződések lejárati időjének figyelembe tartására nem ő, hanem a számvérői hivatal köteles.

A költségvetés szerint mutatkozik

Rendes kiadás	639.532 frt 07 kr.
Rendkívüli kiadás	46.273 frt 63 kr.
Összesen	685.805 frt 70 kr.
Bevétel	640.647 frt 41 kr.
Hiány	45.158 frt 29 kr.

Ezen hiány, nem számítva a költség előirányzat keretén belül eszközöndő megtakarításokat, — a 21.505 frt szerződő hátraléknak a 72.375 frt 98 kr eszelekrő hátralékkal leendő törlesztése után fennmaradó 50.870 frt 98 krral bőven fedestetik.

A köz költség előirányzat kevés észrevétel után elfogadtattik.

A közigazgatási bizottságból kilépett tagok helysbe megválasztottak: Arnó. Bálint, Sáp. Sámuel, Simonyi Sámuel, Steinfeld Antal, Jambor Ferencz.

Az igazoló választmány jelentése az 1880-dik évre elkészített virilis bizottsági tagok névjegyzéke kíséretében felolvastatik: ennek kapcsában felolvastatik V. Szabó Miklós beadványa, mely szerint a bizottsági tagságról lemond. Tudomásul vétetik, helyette az első póttag Kulcsár József jött be a bizottsági tagok sorába.

Az igazoló választmányba választottak: Varga Lajos, Göncyi Károly, Besztercey Károly, Dr. Kola János, és Dr. Popper Alajos; ezeken kívül főispán még 3 tagot és az aieknökök kinevezte.

Az 1879. évből választott bizottsági tagok helysbe beülése 1880 év január 31-ére választás tüzetik ki, mely a városra nagy tanácssteremben fog lefolyni.

A városi tisztviselők és szolgák nyugdíj-intézte kezelését ellenőrző bizottságba a tisztikar részéről Barsay tanácsnok, Öry Árvás. jegyző és Beke városi kiadó bevalasztottak.

Az ispotávi vegyes bizottságba az egyház részéről Kipros Gábor, Dicsőfy József, Áltódy Gábor és Nagy Gábor; a város részéről a tavaly választottak az idén is megmaradnak.

BUDAPESTI HIREK. — Vég Ignácot az ism. roves sikkasztót, még most sem tudák elfogni. Hic szerint külföldre menekült. — A fővárosi szolgálok körében gyűjtés eszközöltetik, egy a fővárosból távozott Molinár-érezd részére adandó trombita vásárlására. — „Magyar föld“ című alatt közgazdasági napilap indult meg. — Hirtelen halál. Egy 65 éves ügyvéd ünnep szombatján vacsorázás közben hirtelen meghalt.

VIDÉKI HIREK. — Földrengés volt e hó 22-én Fejétemplomon; kárt nem okozott. — Arany János fája. A nagy-szaloni „Arany kertben“ van egy almfa, melyről azt beszélkik, hogy Petőfi Sándor és Arany János együtt

ültették. — A farkasok Szatmár környékén roppant módon elszaporodtak; már a városba is több ízben belátogattak. — A válogerek is több számmal fordulnak elő Nagyváradon, hogy a felek a törvényesek tágas folyosóját napoként előzölik. — Eltűnt 3 iskolás fiu Nagyváradról a szülei háztól. Keresik őket. — Egy katonát végeztek ki közelebb Temesvárott. Felebbvaló iránti engedtlenség; vitte a golyó általi halálba a szarancsüdeut.

UJDONSÁGOK.

* A polgárság figyelmébe. A halapi idei vágás téren a polgári fellemlények kielégítésére vágott szinfa-osztás a mai nap tartott bizottsági közgyűlés végzése szerint folyó december hó 29-ik napjára határozatán eről alkalmazkodás végett az illető jogosultak értesitetnek.

* Halálozás. Nagyváradról értesitik lapunkat, hogy ott folyó hó 25-én a köziszetelében állott Dr. Lukács János, bismarckgyei főorvos 67 éves korában szív-szélhűtésben elhunyt. Temetése folyó hó 28-án fog végbemenni.

* Ismételve felhívjuk az érdeklött iparosok s a t. közönség figyelmét a székesfehérvári kiállítás érméinek holnap délután 3 órakor, a városháza tanácssteremben törtéendő kiosztására. E fontos mozzanat, méltó a nagy közönség részvételére.

* Öngyilkosság. Gede István jómódu helybeli lakos, tegnap éjjel öngyilkossági szándékból a dobozi temető mellett nagy nyit kutba ugrott. Reggel az arra járóknak feltűnt egy, a kut mellett sapka, melyet a szerencsétlen hagyott ott, s ezen jel nyomán kutatni kezdtek a kutban, a hol a holtestét csakugyan megtalálák. Hogy mi indította Gede István e szörnyű elhatározására, tudni nem lehet.

* Karácson első napján a színházi nyugdíjintézet javára rendezett előadás szinpadunkon. — Nagyon sajnáljuk, hogy a közönség csekély számmal volt jelen, meg azt, hogy magasztos ünnepünkön játékony ezéla ilyen darabot adtak elő.

* Uj lapokat akartak több megindítani városunkban az új év alkalmából. Ezen lapokból — egy kereskedelmi szaklap kivételével — egy sem fog megindulni. A kiadók jobb időre halasztották szándékukat.

* Elbuszták magát egy lakatos-segéd az ünnep alatt, s a feletti szomorúságában, hogy Böszörményben lakó szülei meg nem látogatták, tegnap délután elővett egy pakli gyufát, vízbe áztatta, s nagy elhatározással megitta. A

méreg mennyisége azonban nem levén elegendő életének kioltására, megmenekült a haláltól, a most még csudálkozók, miként vehette előérékenyen azt a kisíeséget.

* A nagyralátó, Szigeti József új népies szinműve került szinpadra tegnap. Ünnep másodnapján s ufoltt ház előtt. A darab, melyet mindvégig élénk érdeklődéssel szemlélt a közönség, szép sikert aratott, s ebben színezőinknek is nagy érdemük van. Az előadás beillett volna fővárosi szinpadra is.

* A hideg sehogysen akar alábbhagyni, sőt még növekedik. A karácson mindkét napján oly dermesztő hideg uralkodott, hogy a madarak és varjak megfagyva hulltak alá a háztetőről. Ilyen erős télre még öreg emberek is alig emlékeznek.

* Kiki a maga módja szerint. Két fiatal mesterlegény elhatározta, hogy szintén meg fogja ünnepeelni a keresztényiség magasztos ünnepét illó módon. Elindultak tehát a városba, s a délutáni sétá után jónak látták betérni egy kore-mába, ahol liter száma mérik a vigaszt. Folyt a mulatság; a bot is elkezdett dolgozni, s legényeink csakhamar olyan szóvaltsába elegyedtek, hogy szük lett nekik az asztal, még a levegőbe is elkezdtek hadonászni, minek az lett a következtése, hogy az egyik cimzabara kinyitott késsével barátjának fejét megtalálta hasítani. Belátván a harc egyenlőtlenségét, hazamentek pihenni, s ma reggel szépen kibékültek, az „ünneplés“ után nem látrán célszerűnek egymás ellen vadaskodni.

Ideigl. felelős szerkesztő: Grünvald József.

Az első debreczeni árverési intézetben
Lecdeden f. h. 30-án árverés tartatik; lévén pedig ezen üzlet a jövő év első negyedében végkép felhagyandó, a benne levő tárgyaktól minél hamarabb szabadulnia kell, és így sok régibb tárgy fog elárvereltetni, u. m. arany-és ezüst neműek, órák, tajpópák, revolverek, lácesövek, férfi- és női ruhák, bundák, kendők, szövetek, csizmak, cipők, fehér-asztal-és ágyneműek, varrógépek, tükrök, képek, moszarak, vasalók, gyertyatartók, egy eszt-rgépe, egy hátultóló puska s. a. t.

Az elárverelőndő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkértemek mindazok, kik tárgyaikkal még eddig nem gondoskodtak, hogy azt minél hamarabb tenni el ne mulasszák; mert esetben maguknak tulajdonítsák, ha tárgyaik akár milyen áron fognak elárvereltetni.

FIGYELMEZTETÉS,

Az utóbbi időkbén szakavatlan egyének nem állották az általam tetemesen javított s

szabadalmazott írás-sokszorosító készülékeimet,

ugyszintén anyagot hamisítani s különféle elnevezés alatt u. m. autograf, polygraf, prestograf, gyorsíró-készülék stb. forgalomba hozni.

A szabadalom törvénye által biztosított jogomnál fogva e hamisítványok terjesztői ellen a szükséges törvényes lépéseket megtettem — s már nagyobb számú utánzók készítményeik végett megbüntette s készletek elkobozva lett, miután a szakértői vizsgálat bebizonyította, hogy készítményeik a czélnak meg nem felelő értéknélküli hamisítványok, s mint ilyenek a közönség félrevezetésére szolgálnak.

E végből szükségesnek láttam a n. é. közönség érdekei megóvása tekintetéből a debreczeni piacon szabadalmazott gyártmányaimra egy fiók raktárt felállítani s annak kezelésével: Schvarcz Maté papirkereskedő urat megbízni, hol is szabadalmazott készülékeim, melyekről az eredeti írás egyszeri felterése által 60, 80 szines és 30 fekete levonatot lehet sokszorosítani, minden nagyságban eredeti gyári áron kaphatók, vagy kívánatra bármily nagyságban megrendelhetők s egyszerre mind használatanná vált készülékek szabadalmazott anyagommal újra öntése is eszközölhető.

E nagy fontosságú találmányom használatát a n. é. közönség figyelmébe ajánlva maradok

Bécs, 1879. december hó

tisztelettel
„Chemisch technisches Laboratorium.“
F. Tintner, Patentinhaber.

A fentebbi körleíréll kapcsolatban, az abban említett szabadalmazott írás-sokszorosító-készülék fiókraktárának átvételét elismervén, szolgáltatomat t. ösmerőseimnek s általában ezen készüléket igénybe verőknek felajánlva s becses megrendeléseiket a legpontosabban teljesíteni ígérve, vagyok

teljes tisztelettel
Schvarcz Maté,
papir-raktára főpiacz Csanak-ház.

(383.)

OLCSÓ ünnepi ajándékok!

Dumas Sándor érdekesebb regényei

66 kötet 39 forint 60 krajazár helyett, most csak 19 forint 60 krajazár.

Ugyanaz köve, 23 félvászonkötésbe (vörös vászonhát aranyozással csak 28 forint.

A gyűjtemény tartalma: gróf Monte-Christó 12 kötet 3 frt 60 kr. — Margit királyné 6 kötet 1 frt 80 kr. — A mousoreani hölgy 8 kötet 2 frt 40 kr. — A negyvenötök, 8 kötet 2 frt 40 kr. — A három testőr 6 kötet 1 forint 80 kr. — Husz év múlva. 8 kötet 2 frt 40 kr. — Bragelonne gróf 18 kötet 5 forint 40 kr. — Minden regény külön is kapható. Kimerítő könyvjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, Dobrowsky és Franke
IV. egyetem-u. 2. sz. a. (872.)
könyvkereskedése.

Ementhali,

gróji, strachino, gorgonzola, hagenbergi sajtot, liptói túrót, páczolt és sós háringet, ajó-kát olajba, (sardines) tin halat, tengeri rákót, halikrát (caviar), angolnát, francia mustárt ajánl

GEREBY FÜLÖP.
(355.)

Karácsonyi és Ujévi ajándékul

Van szerencsém a n. é. közönségnek a közeledő

KARÁCSONI ÜNNEPEK
ÉS
ujév alkalmára

Bronz, china-ezüst, porcellán, fa, bőr, tajtékaruk és gyermek-játékokban

dusan felszerelt raktáromat

becsés figyelmébe ajánlani.

Az áruk olcsóságáról a nagyérdemű közönség meggyőződése után, — tömegecs látogatásért esedez

tisztelettel
Kraicz Gyula.

Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöltetnek. (529)

Kraicz Gyula norinbergi és diszárak üzletében.
Főpiacz a „BIKA“ szállóval szemben.

Vilmos Károly sörcsarnoka

1880 január 1-től

kezde alulról önálló kezelése alatt fog tovább is folytatanni. A n. é. közönség tisztelt pártolását jövőre is kérem.

Készekedem arról, hogy üzletemben az eddigi ászok sör ára mellett valódi márcziusi-sört szolgálak ki, utczára vitellel s literjé 20 krajval.

Naponként mindennemű villásreggeli, ugyszintén a téli idegy alatt naponként már korán reggel korhelyleves kolbászsal a t. közönség rendelkezésére áll üzletemben. A gulyásos és pörgölt neműek a legkényesebb kiváralomnak is megfelelően kitűnő izléssel készítenek el és szolgáltatnak ki.

Tiszta készült konyhámról a legizletesebb ebédok adatnak ki a lehető legolcsóbb áron, helyben elfogyaszta. Kívánatra magánházakhoz is szolgálak kitűnő ebédrel méltányos árakért.

Vacsorára az esteli ételnek a legnagyobb választékban jutányos áron a legizletesebben elkészítve tállatnak fel. A téli folyama alatt minden kedden friss hurka és kolbász, minden szerdán és szombaton tepertővel készített turós galuska, pénteken pedig valódi szegedies halászlé áll a közönség rendelkezésére.

Tiszán kezelt különféle borok a legnagyobb választékban jutányos árért kaphatók. Irálaim jószágáról mindig jót állók.

Üzletemet január 3-án ünnepélyesen nyitom meg, mely alkalomra a n. é. közönséget tisztelettel meghívom, kérvén buzgó igyekezetemnek hathatós támogatását.

Tisztelettel, Debreczen, 1879. decz. hóban.

Vilmos Lajos.
vendéglős.
(393.)

! Majdnem ingyen !

A bukott „együtt britania-ozást gyárnak“ tömegéből átvett óriási raktár nagyobb össeggek kifosztása miatt és a helyiségek kiürítése végett

75 perccenttel gyári áron alól eladatik,

esek szerint tehát

majdnem ingyen.

Csak a 7.25 krajazárért, mely alig fele a munkásoknak, kapható a szilárd britania-ozást erőszerek a legelsőmabb és legjobb britania-ozástból, (melynek ösletű 29 frt volt az ára) és a fohémaradaórt 25 évű jótállás vállaltatik.

6 darab britania-ozást kés angol pengével.
6 " valódi angol britania-ozást villa legönömabb, nehéz minőség.
6 " erős britania-ozást evőkanál.
6 " legfi. " kávékanál.
6 " erős " tejszerű.
1 " nehéz " levasmerő, legjobb minőség.
2 " gyönyörű " salon-gyertyatartó.
6 " legfi. " tojás-tartó.
6 " finom oxisillirozott tálcák.
1 " szép britania-ozást bors- vagy eszokortartó.
1 " finom " theszürő.

24 drb.

Megrendelések a pénz előleges beküldése mellett, vagy postai utánvételel, mindaddig elfogadtatik, a míg a készlet tart. Megrendelhetni a következő cím alatt:

Vereingte
Britanniasilber-Fabrik-Depot
Wien, Untere Donaustrasse 43.
Ha nem felelne meg a várakozásnak, 8 nap alatt visszatartatik. (364.)

FORGÁCH KÁROLY
ÉKSZERESZ

DEBRECZENBEN.

Főpiacz, özvegy Báró Jozsincyné háza alatt.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt üzletében található legújabb divatu

ÉKSZERÉIT,

u. m. brilliant, gyémánt karpereczek, broschok, függők, gyűrűk, medaillonok, férfi és női pecsét s karika gyűrűket, legnagyobb választékban arany- s ezüstből hosszú, kurta lánczokat, gyertyatartókat, komppott tálak, kanalak- és késeket, ugyszintén kapható 6 s 12 személyre való evő-eszköz tokban, igen izlésteljesen összeállítva.

Minden darab hiteles próbával van ellátva, ugyszintén mindentéle javítások lehető legjutányosabb eszközölésére is készséggel ajánlkozok. (363.)